

A
**Magyarországi nemzetiségek
bizottságának**
javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási bizottság számára,
**a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény
módosításáról**
szóló
T/4649 számú törvényjavaslathoz

1. A bizottság a törvényjavaslat **1. §-ának** a következő módosítását javasolja:

1. §

/A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) preambuluma helyébe a következő szöveg lép:/

„Magyarország Alaptörvényének P) cikke alapján a magyar nemzet egységétől vezérelve az Országgyűlés megállapítja, hogy

- a) a magyar nemzeti értékek, köztük a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek;
- b) az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni, az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációt a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezni és támogatni kell;
- c) örökségünket, a magyar kultúra évezredes értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, ember alkotta és természet adta értékeit átfogó értéktárban kell összesíteni;
- d) a nemzeti értékeink védelme hozzájárul a nemzeti azonosság-tudat kialakulásához és megszilárdításához;
- e) nemzeti értékeink széles körű hazai és külföldi bemutatása, megismertetése nyelvi, szellemi, kulturális, gazdasági teljesítményünk, természeti és épített értékeink elismertetése, valamint a nemzeti arculat erősítése egyaránt kiemelkedő jelentőségű.

Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy a nemzeti értékeket az egyetemes értékek részének tekinti, amely értékek a magyarság múltjának, jelenének és jövőjének dinamikus fejlődő tárháza, az értékalapú nemzeti összefogás alapja.

A nemzeti értékek tárházát gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, **[a magyar]** az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek és az országhatáron túli, valamint szerte a világban élő, magukat magyarnak valló egyének, közösségek értékei.

Az Országgyűlés mindezek érdekében a következő törvényt alkotja:”

2. A bizottság a törvényjavaslat **2. §-ának** a következő módosítását javasolja:

/(1) E törvény alkalmazásában:/

...

„*i) nemzeti érték: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték, vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, mely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról;*”

...

„*m) nemzetiségi értéktár: a Magyarországon élő, államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek szellemi-kulturális örökségére jellemző, nemzetiségi értékkel nyilvánított értékek adatait tartalmazó gyűjtemény. A nemzetiségi értéktár részét képezi a települési, megyei, tájegységi és Magyar Értéktárnak.*”

3. A bizottság a törvényjavaslat **3. §-ának** a következő módosítását javasolja:

/A Htv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:/

„2. § A nemzeti értékek megóvandó értékek, azonosításukban, rendszerezésükben, adataik nyilvántartásba vételében és folyamatos frissítésében, gondozásában a települési önkormányzatok, a megyei önkormányzatok, a települési, a megyei és az országos nemzetiségi önkormányzatok, a hatáskörrel rendelkező állami szervek, a Magyar Állandó Értekezleten (a továbbiakban: MÁÉRT) részt vevő külhoni szervezetek és az általuk megbízott természetes és jogi személyek működhetnek közre. Ahol e törvény megyei önkormányzatot említ, az alatt a fővárosi önkormányzatot, ahol megyei nemzetiségi önkormányzatot említ, az alatt a fővárosi nemzetiségi önkormányzatot is érteni kell.”

4. A bizottság a törvényjavaslat **4. §-ának** a következő módosítását javasolja:

/A Htv. 3. § (2)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:/

„(2) A települési önkormányzat és a települési nemzetiségi önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint – azonosítja a településen fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a települési értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Megyei Értéktár Bizottság részére.

(3) Több szomszédos települési önkormányzat és több szomszédos települési nemzetiségi önkormányzat Tájegységi Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és annak adatait megküldi az érintett Megyei Értéktár Bizottságok részére.”

5. A bizottság a törvényjavaslat **5. §-ának** a következő módosítását javasolja:

/A Htv. 4. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek: /

„(2) A megyei önkormányzat és a megyei nemzetiségi önkormányzat Megyei Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint – szervezi a megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a megye területén fellelhető nemzeti értékeket, dönt a megyei értéktárba bekerülő nemzeti értékekről, létrehozza a megyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a HB-nek.”

6. A bizottság a törvényjavaslat **12. §-ának** a következő módosítását javasolja:

/(1) A Htv. 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: /

„(2) A HB

a) az Országgyűlés által delegált **[két] három, akik közül egy tagot a nemzetiségeket képviselő bizottság delegál,**

b) a MÁÉRT-en részt vevő külföldi szervezetek által delegált három,

c) a nemzetpolitikáért felelős miniszter által delegált egy,

d) az igazságügyért felelős miniszter által delegált egy,

e) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által delegált egy,

f) a kultúráért és az oktatásért felelős miniszter által együttesen delegált egy,

g) az agrárpolitikáért felelős és a természetvédelemért felelős miniszter által együttesen delegált egy,

h) a turizmusért felelős miniszter által delegált egy,

i) az európai uniós források felhasználásáért és a kulturális örökség védelméért felelős miniszter által együttesen delegált egy,

j) a külgazdasági ügyekért és a külpolitikáért felelős miniszter által együttesen delegált egy,

k) az informatikáért felelős miniszter által delegált egy,

l) a honvédelemért felelős miniszter által delegált egy,

m) a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által delegált egy,

n) a Magyar Művészeti Akadémia elnöke által delegált egy, és

o) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke által delegált egy tagból áll.”

Indokolás

1. A törvényjavaslat preambulumaának tervezett megfogalmazását a Magyarországon élő nemzetiségekre vonatkozóan a bizottság nem tartja megfelelőnek. Az Alaptörvény XXIX. cikke (1) bekezdésében a Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők, illetve így fogalmaz az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás része, valamint a

nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény. A bizottság éppen ezért fontosnak tartja a fogalom következetes használatát ebben a törvényben is.

2. A törvény preambulumban megállapításra kerül, hogy a nemzeti értékek tárházát gazdagítják az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek értékei, ellenben a törvényjavaslat 2. §-ának értelmező rendelkezései között már nem kerül definiálásra. A Magyarországon élő államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek identitástudatának erősítése és szellemi-kulturális örökségük megőrzésének szempontjából a bizottság fontosnak tartja, hogy az értelmező rendelkezések i) pontjában a nemzeti érték fogalmának meghatározásánál is megjelenítésre kerüljenek a magyarországi államalkotó nemzetiségek.

A nemzetiségi önazonosság-tudat további erősödését segíti, ha ezek a védett és a jövő generációi számára megőrzendő, a nemzeti érték fogalmában megjelenített nemzetiségi értékek a települési, a megyei és a tájegységi értéktár részét képező nemzetiségi értéktárban kerülnek összeállításra. A bizottság megítélése szerint a fentiek alapján válna egységes egészszé, vélelmezhetően teljessé a nemzeti értékek rendszere, és a törvényjavaslatnak új m) ponttal történő kiegészítése ezt a célt kívánja megvalósítani.

3. Tekintettel arra, hogy a nemzeti értékek tárházát gazdagítják az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségek értékei, elengedhetetlen, hogy a Magyarországon élő 13 nemzetiségi közösség demokratikusan választott és működő szervezeti formái, a nemzetiségi közügyek gyakorlásának legfőbb letéteményesei, azaz a nemzetiségi önkormányzatok is közreműködhessenek a nemzeti értékek rendszerezésében, azonosításában és összesítésében.
4. A nemzeti értékek rendszere piramisszerűen építkezik, ezért feltétlenül biztosítani kell már helyi szinten a nemzetiségek részvételét a települési értéktár kialakításában és az azt kezelő bizottság összetételében. Az adott településen élő nemzetiségek szellemi-kulturális öröksége gazdagítja az adott település értéktárát. Magyarországon léteznek olyan nemzetiségi közösségek (például a szlovének), amelyek koncentráltan egy helyen, földrajzi-történelmi-néprajzi szempontból egy tájegységben élnek, és e nemzetiségi közösségeknek a több évszázados szellemi-kulturális öröksége az adott tájegység értéktárát gazdagítja. Ennélfogva biztosítani kell az adott tájegységben élő több szomszédos települési nemzetiségi önkormányzat számára is a tájegységi értéktár létrehozásának és a bizottság működtetésének jogát.
5. A nemzeti értékek rendszere piramisszerűen építkezik, ezért területi szinten is biztosítani kell a nemzetiségek részvételét a megyei értéktár kialakításában és az azt kezelő bizottság összetételében, hiszen az adott megye területén élő nemzetiségek szellemi-kulturális öröksége gazdagítja a megye értéktárát.
6. A nemzeti értékek rendszerének csúciszerve a Hungarikum Bizottság. A bizottság fontosnak tartja, hogy a Hungarikum Bizottság tagjainak sorába az Országgyűlés ne csak két, hanem három tagot delegáljon, akik közül egy tagot a Magyarországi nemzetiségek bizottsága delegál. A bizottság ezáltal látja biztosítottnak a nemzetiségek képviselőjét, így válhatnak nemzeti értékeink az összetartozás és egység jelképeivé, a nemzeti értékek rendszere pedig teljessé.